

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

ONDERZOEK BIJ

RIJN IJSSEL

SECTOR TECHNIEK & ICT

**Afdeling Engineering, Metaaltechniek,
Procestechniek**

Opleiding Metaalbewerker, niveau 2

Plaats:	Arnhem
BRIN:	25LF
Onderzoeksnummer:	124338
Onderzoek uitgevoerd op:	22 september 2011
Conceptrapport verzonden op:	11 november 2011
Rapport vastgesteld te Utrecht op:	15 december 2011

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 22 september 2011 een onderzoek uitgevoerd bij Rijn IJssel, Sector Techniek & ICT, Team Engineering, Metaaltechniek, Procestechiek, opleiding Metaalbewerker niveau 2 naar de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving.

De aanleiding voor dit onderzoek is de volgende.
Uit analyses die de inspectie heeft uitgevoerd kwam naar voren dat de opbrengsten mogelijk onvoldoende zijn.

In dit kader is de volgende opleiding onderzocht:

- crebocode 94301, Metaalbewerken (Metaalbewerker), niveau 2.

Onderzoeksopzet

Deze rapportage is gebaseerd op:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de instelling en opleiding die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van de Zelfevaluatie Onderwijskwaliteit van de school
- Onderzoek op locatie, waarbij
 - schooldocumenten zijn bestudeerd;
 - de onderwijspraktijk is geobserveerd;
 - gesprekken met de directie, kwaliteitszorg functionaris, docenten, instructeur en studenten zijn gehouden.

Voor de beoordeling van de opbrengsten is gebruikgemaakt van cijfers uit BRON, schooljaar 2009-2010 met de erbij behorende onderstaande normen.
Niveau 2: jaarresultaat 56,5 procent en diplomaresultaat 45,2 procent.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader bve 2009 en de Aanvulling voor 2010 op het Toezichtkader bve 2009. Deze zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek op het gebied van de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin tekortkomingen worden toegelicht en waar mogelijk de ontwikkeling van de opleiding in samenhang wordt beschreven.
Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN

2.1 Bevindingen opleiding Metaalbewerker

2.1.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie tot welke bevindingen per opleiding het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate het betreffende criterium gerealiseerd is. De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Scores van de opleiding:

- crebocode 94301, Metaalbewerken (Metaalbewerker), niveau 2

1.1 Naleving Wettelijke vereisten	1	2	3	4	
1.1.1 Naleving Wettelijke vereisten			•		
2.1 Opbrengsten van opleidingen	1	2	3	4	5
2.1.1/2.1.2 jaarresultaat en diplomaresultaat		•			
3.1 Programma	1	2	3	4	
3.1.1 Samenhang			•		
3.1.2 Maatwerk			•		
3.1.3 Programmatijd			•		
3.1.4 Voorzieningen			•		
3.2 Leerproces	1	2	3	4	
3.2.1 Leertijd			•		
3.2.2 Didactisch handelen			•		
3.2.3 Begeleiding in de instelling			•		
3.2.4 Beroepspraktijkvorming			•		
3.3 Trajectbegeleiding	1	2	3	4	
3.3.1 Intake			•		
3.3.2 Studieloopbaanbegeleiding			•		
3.3.3 Zorg deelnemers specifieke behoeften			•		
3.3.4 Samenwerking			•		
3.4 Omgang en veiligheid	1	2	3	4	
3.4.1 Bejegening/omgang			•		
3.4.2 Veiligheid			•		
4.1 Kwaliteitszorg	1	2	3	4	
4.1.1 Systematische Kwaliteitszorg		•			
4.1.2 Beoordeling		•			

2.1.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De kwaliteit van het onderwijs van de onderzochte opleiding is zwak vanwege onvoldoende opbrengsten. Het onderwijsproces is als voldoende beoordeeld. Daarentegen is de systematische kwaliteitszorg onvoldoende. Hoewel het team verbeterpunten goed in beeld heeft, ontbreekt het nog aan borging van de verbeteracties.

Met een studentenaantal van 22 bestaat het team Metaalbewerker uit 1 docent en 1 instructeur. Studenten krijgen daarnaast nog les van een docent Nederlands en een docent rekenen. Het team toont grote betrokkenheid bij de student en zit dicht op het leerproces. De kleine omvang van het team maakt het onderwijsproces tegelijkertijd kwetsbaar, met name op het gebied van studieloopbaanbegeleiding. Een punt van zorg is het arbeidsmarktperspectief in de regio, waardoor het moeilijk is om aan voldoende stageplaatsen te komen.

De opleiding voldoet voor zover onderzocht aan de wettelijke vereisten. Hieronder licht de inspectie de belangrijkste bevindingen toe.

Opbrengsten

In 2009-2010 zijn de opbrengsten ten opzichte van het schooljaar ervoor gedaald en zijn met een jaarresultaat van 26,5 procent en een diplomaresultaat van 25,8 procent onvoldoende.

Wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht voldoet de opleiding aan de wettelijke vereisten op het gebied van zorg- en informatieplicht, onderwijsovereenkomst, praktijkovereenkomst, rechtsbescherming, erkenning leerbedrijven, gebruik crebonamen en onderwijstijd.

Daarnaast is er specifiek onderzoek gedaan naar onderwijstijd, vsv en bpv. Over deze onderwerpen wordt separaat per brief gerapporteerd.

Programma

De samenhang van het programma is voldoende. Er wordt gewerkt met het lesmateriaal van het Consortium; de inhoud is gerelateerd aan het kwalificatiedossier. Studenten hebben zicht op het doel van het onderwijsprogramma en weten waar ze de lesinhoud voor nodig hebben. Wat op school in theorie- en praktijklessen geleerd wordt, is direct toepasbaar in de beroepspraktijk (bpv). Andersom wordt in de lessen op school betrokken wat de student in de bpv geleerd heeft. Leren, loopbaan en burgerschap en taal en rekenen maken deel uit van het programma.

Er is voldoende maatwerk. De eerste- en tweedejaars volgen samen het opleidingsprogramma. Door te differentiëren in lesaanbod en didactiek krijgt

iedereen de mogelijkheid in zijn eigen tempo en op zijn eigen niveau te werken. Versnellers kunnen eerder diplomeren en vertragers doen langer over het opleidingstraject. Zwakkere studenten krijgen extra ondersteuning. Er zijn twee instroommomenten per jaar.

De programmatijd is voldoende. Er is sprake van een evenwichtige verdeling in studielast. De geprogrammeerde programmatijd en studielast worden gerealiseerd. Lesuitval komt niet voor.

De voorzieningen zijn voldoende. De school beschikt over een nieuwe, goed geoutilleerde werkplaats met alle noodzakelijke faciliteiten. Materiaal dat studenten nodig hebben, is altijd aanwezig. Er wordt gebruikgemaakt van moderne technieken en apparatuur. In het OLC zijn voldoende computers aanwezig. Studenten ontvangen informatie op tijd. In N@tschool en in Comtak zijn roosterwijzigingen tijd- en plaatsonafhankelijk in te zien. Ook cijfers en voortgangsrapportages zijn digitaal beschikbaar. Ook ouders worden tijdig en goed geïnformeerd via ouderavonden.

Leerproces

De leertijd is voldoende. Er is weinig absentie. De presentie wordt elke les in Comtak geregistreerd. Wie zonder geldige reden afwezig is, wordt thuis gebeld. Daarnaast houdt de verzuimcoördinator de afwezigheid bij en onderneemt zo nodig actie door de leerplichtambtenaar in te schakelen. Studenten zijn actief betrokken bij onderwijsactiviteiten en leren effectief. Studenten die te laat komen, worden daarop aangesproken. Als een student een half uur te laat komt, wordt hij alvast naar de werkplaats gestuurd. Daar wordt hij opgevangen door de instructeur en aan het werk gezet. Aan het einde van de dag moeten de laatkomers de gemiste lestijd inhalen.

Het didactisch handelen is voldoende. Het onderwijs wordt in alle lessen gedifferentieerd en op maat aangeboden. Zowel de theorie- als de praktijklessen volgen de eerste- en tweedejaars samen. In de geobserveerde lessen heerst een taakgerichte werksfeer. De werkvormen zijn stimulerend, passend en gevarieerd. Studenten worden gemotiveerd actief mee te doen. Zij krijgen voldoende en zinvolle feedback op geleverde prestaties. De kennisoverdracht is duidelijk en er wordt nagegaan of iedereen het begrepen heeft. Er vindt voldoende interactie plaats tussen de docent en studenten en tussen studenten onderling.

De begeleiding in de instelling is voldoende. Docenten en de instructeur zitten dicht op het leerproces. Het individuele leerproces wordt nauwkeurig gevolgd en beoordelingen worden geregistreerd. Achterstanden worden onmiddellijk opgemerkt, waarna een student extra ondersteuning krijgt. Studenten die op basis van hun resultaten meer aankunnen dan het reguliere programma, kunnen versnellen. Elke ochtend bespreken de docenten met elkaar signalen van individuele studenten. Naast dit dagelijkse informele overleg, vinden periodiek formele studentbesprekingen plaats.

De beroepspraktijkvorming is voldoende. Studenten worden voldoende voorbereid op de bpv. Bedrijven weten hoe ze studenten moeten begeleiden en beoordelen.

Studenten zoeken zelf een stageplaats aan de hand van de lijst met geaccrediteerde bpv-bedrijven van Kenteq. Als dat niet lukt, worden ze door de instelling geholpen. Op elke bpv-plaats wordt de student twee keer bezocht vanuit de instelling. Een punt van zorg is dat de metaalsector uit de regio Arnhem verdwenen is, waardoor het arbeidsperspectief laag is en het vinden van een bpv-plaats moeizaam. Een speerpunt voor komend jaar is het netwerk van bedrijven uitbreiden met als doel twintig vaste stageplaatsen in portefeuille te krijgen.

Trajectbegeleiding

De intake is voldoende. Twee jaar geleden is de intake aangescherpt en is een strenger aannamebeleid ingevoerd. Er vindt een oriënterend gesprek plaats waarin de vooropleiding en motivatie besproken worden. Na de inschrijving maakt elke student een AMN-test. Bij twijfel wordt het trajectbureau ingeschakeld, waar de student een beroepskeuzetest gaat doen en/of persoonlijke problemen worden besproken. Een aandachtspunt is dat de intake door één docent wordt gedaan, die overigens wel met collega's overlegt over twijfelgevallen. Resultaten uit de AMN-test en gegevens over specifieke onderwijsbehoeften worden opgenomen in het studentdossier.

De studieloopbaanbegeleiding is voldoende. De studieloopbaanbegeleider bespreekt met studenten de studievoortgang die wordt geregistreerd en geeft signalen door aan zijn collega's. Doordat het team zo klein is, heeft deze informatie-uitwisseling vaak een informeel karakter. Op ouderavonden worden de studievoortgang en eventuele problemen met ouders besproken. Alle docenten hebben scholing studieloopbaanbegeleiding gevolgd. Een aandachtspunt is dat studieloopbaanbegeleiding verder doorontwikkeld moet worden, met name op het gebied van dossiervorming.

De zorg voor studenten met specifieke behoeften is voldoende. Informatie uit de intake wordt meegenomen in het opleidingstraject. De tweedelijnszorg voor studenten die extra begeleiding op cognitief of sociaal-emotioneel vlak nodig hebben is belegd bij het trajectbureau. De ambulante begeleiding stelt handelingsplannen op voor studenten met leerlinggebonden financiering. De handelingsplannen worden opgenomen in de deelnemerdossiers. Vorderingen worden geregistreerd en er is een goede informatie uitwisseling tussen docenten, studieloopbaanbegeleider en de ambulante begeleiding. Er is sprake van een duidelijke relatie tussen intake, studieloopbaanbegeleiding en zorg voor studenten met speciale behoeften.

De samenwerking is voldoende. De specifieke behoeften van de student zijn goed in beeld gebracht. Wanneer aan de hulpvraag van de student niet in de tweede lijn kan worden voldaan, wordt hulp via de studieloopbaanbegeleider ingeroepen van externe hulpverlenende instanties.

Omgang en veiligheid

De bejegening en omgang zijn voldoende. Docenten en studenten gaan zorgvuldig en respectvol met elkaar om. Gedragsregels worden consequent gehanteerd. Pesten, discriminatie en intimidatie komen niet voor.

De veiligheid is voldoende. Studenten ervaren sociale en fysieke veiligheid. Regels over het dragen van veiligheidsschoenen en persoonlijke beschermingsmiddelen worden consequent gehanteerd.

Kwaliteitszorg

De systematische kwaliteitszorg is onvoldoende. In het teamplan worden geïnterpreteerde verbeterpunten omgezet in verbeteracties, er is echter geen sprake van analyse. Bovendien is de borging nog mager, omdat de cyclus ophoudt bij het monitoren van het teamplan door de kwaliteitszorgfunctionaris en het agenderen van kwaliteitszorg op het overleg tussen het MT en teamvertegenwoordigers. Wel wordt de kwaliteit van het onderwijs regelmatig beoordeeld. Er vinden panelgesprekken plaats met deelnemers en er worden regelmatig enquêtes afgenomen bij deelnemers, medewerkers en werkveld.

De beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs is onvoldoende. Weliswaar vindt beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs regelmatig plaats, maar daarbij zijn geen onafhankelijke deskundigen betrokken. De instelling heeft hiertoe wel vergevorderde plannen.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de volgende opleiding als zwak op grond van onvoldoende opbrengsten en voldoende onderwijsproces.

- crebocode 94301, Metaalbewerken (Metaalbewerker), niveau 2.

Om deze reden kent de Inspectie van het Onderwijs aan deze opleiding een aangepast arrangement toe. De opleiding valt onder intensief toezicht. Met het bevoegd gezag is afgesproken dat de onderwijskwaliteit in september 2012 weer voldoende is. De inspectie voert in september 2012 opnieuw onderzoek uit om na te gaan of de tekortkomingen zijn opgeheven.